

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Luxuria excecat ho[m]i[n]em [et] mente[m] infatuat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De peccato

gibilla poterit ordinare oia sensibilia. Sicut et Anaxagoras dicit: quod oportet intellectum esse immixtum ad hoc quod imperet: et agens oportet quod dicatur super materias ad hoc quod possit ea mouere: ut narrat Pbs. in. viii. li. physi. Manifestum est autem quod delectatio applicat intentionem ad ea in quibus aliquis delectatur. Unde pbs. dicit in. x. li. Eth. quod vniuersitas ea in quibus delectatur optime operatur. Contraria vero nequaquam vel debilitate. Glicia etiam carnalia: scilicet gula et luxuria. existunt circa delectationes tacitus: ciborum: scilicet et venereorum: quae sunt vehementissime in sensibus corporales delectationes. Et ideo quod hec vicia intentio hominis maxime applicatur ad corporalia: et per se sunt dehinc opatio hominis circa intelligibilium. magis autem per luxuriam quam per gulam: quanto delectationes venereorum sunt vehementiores quam ciborum. Et ideo ex luxuria origine cecitas metus: quod quasi totaliter spirituum bonorum cognitionem excludit. Hec Tho. Abbat sorbet enim quodammodo ratio hominis propter delectationes venereas quae sunt vehementissime. Unde dicit Pbs. in. viii. li. Eth. ca. xliij. quod voluptates impediunt prudentiam et quanto maiores sunt tanto magis: ut in venereis pateretur. Nemo enim dum in illis est mente praesertim quietus potest. Etiam Hiero. super Dat. dicit: quod non datur presentia spiritus ristuccii tempore diuinorum actus geruntur. Herba Hieronymi sunt hec. et habent xxxij. q. ii. Lounubia. ubi dicitur. Non enim tempore illo quo diuinorum actus geruntur presentia spiritus dabitur etiam prophetarum videtur esse quod officio generationis obsequitur. Hec Hiero. Intellige quod non datur presentia spiritus in illo actu quod ad oiam: qui est ibi quodammodo stupor et homo totus carneus efficitur. Vnde ideo illi pruritus non datur presentia spiritus ristucciancti: quod est peccatum veniale: ut quidam dicunt. Sed Petrus comeditor qui in coitu. historiam scholasticam edidit dicit: quod coitus contumacialis bene exerceri potest quoniam sine periculo. Sunt alii qui dicunt quod quandoque quae merentur in coitu contumaciali. Est igitur in actu luxurie tantus ardor libidinis quod affectus hominis non regit consilio rationis: sed homo tunc efficitur brutalis et ex impetu passionis cadit in barathrum mortis serie et turpitudinis: Sicut patet de duobus illis sensibus iudicibus luxuriosis: qui exarserunt in concupiscentia Susanne. De quibus dicitur Daniel. xiiij. Et auerterunt sensum suum et declinaverunt oculos suos ut non viderent celum neque recordarentur iudiciorum iustorum.

Luxuria excecat hominem et mentem infatuat.

**Luxuria
mente in
fatuat.** Et luxuria cum sit illecebrosa voluptas et immoderata carnis petulantia excecat hominem et mentem infatuat. Propterea Osee. liij. c. dicitur. Fornicatio et vinum et ebrietas auferunt cor. Super quod textu diuini Hiero. in. j. li. in extenuacione suis dicit. Gloriosus inlatibilis est: et quanto magis capite tanto plus ventribus se famem creat. Ecce contrario beati esurientes et sitientes iustitia: quoniam ipsi saturabuntur. Sicut iustitia saturat sic iniusta substatia non habens bona comedentes fraudem deludit: et veteros deuorantibus vacuos relinquit. Et pax infra dictum. Sicut enim vinum et ebrietas cum quod biberit metus sue impotem facit: ita et fornicatio ac voluptas pertinet sensum: animumque debilitatem et de rationabili homine brutum efficit animal: ut ganeas et lupanaria et libidinum lustra sectetur. Quia itaque cor loco suo mortuus fuerit ligatus et lapides deos purat et adorat opera manuum suarum. hec Hieronymus. Quia sua apte dat intelligi quod luxuria hominem infatuat et sensum eius puerit. Idcirco popltime dicitur Tho. in. ij. ij. q. et ar. ut super quod ex luxuria origine cecitas metus: quod quasi totaliter spirituum bonorum cognitionem excludit: quod cecitas est multum deformior ac periculosior cecitate corporali. Tunc quod est in nobiliori subiecto: scilicet in anima. Tunc quod priuat hominem nobiliori bono: scilicet lumine gratiae quod sine comparatione melius est lumine corporali. Etiam cecitas metus est periculosior cecitate corporali: quod ille quod est ceterum corporalem et agnoscat cecitatem suam et fateatur esse cecum et toto cordis desiderio querit illuminari. Sed illi qui sunt luxuria cecati: nec cognoscunt se cecos: nec querunt per dolorem contritionis illuminari. Hinc Jo. ix. ca. Si ce

luxurie

FO. LVI

et essetis non haberetis petim: nunc vero dilectis qui videm petim vobis manet. Et ad Rom. i. ca. Dicentes se esse sapientes stulti facti sunt. Patrem etiamque luxuria hominem infatuat multipliciter ex exemplo. Nam Sanson qui fuit sacrificatus in vetero matrimonio sive: et quod leonem et plura militia hominum pstrauit. Nihilominus amore vnius mulierum le infatuatus ac mente cecatus: ratiocine in derisum apud philisteos factus est. Hinc Ambro. in li. de David ita inquit. Sanson validus et fortis leonem suffocauit: sed amore suu suffocare non potuit. Clinula soluit hostium: sed suarum non soluit nec cum peditat. Deesses incendit alienas: sed unius ipse mulieris accidens igniculo messem sue virtutis amissit. Hec Ambro. Luceo de vetustissimo parente nostro De Adam: qui erat in deliciis padisi iustitia originali ornatus. Et quod non poterat decipi iustitia originali manere. Et quod habuit oem sciens possibile naturaliter homini. Et quod fuit creatus in habitibus naturalibus integris et perfectis. Et a quo ratione simili huius generis descendit. Nihilominus blanditiis feminis seductus est. Nec loquitur de David David qui fuit rex hierusaleni et prophetarum existens. Qui fuit talis ac status qui deuicit bella et mille aduersus se machinas superauit: quod leones et viri sine armis suffocauit. Tandem negligenter factus ruit in luxuriam: et a luxuria in homicidium atque De Salomon cui non fuit similis in re lomone. quod in plurimas calamitates percepit. Luceo Salomonem cui non fuit similis in re lomone. filii nec anno: nec post eum: tamen in gloria quam in divinitatis et sapientia. Nihilominus per multos infatuatus fuit ut dicimus. Hinc dico Hiero. ex exemplo isto conspicuus nos cautos reddere: scribes a nepotianum propositum: in epistola quam incipit. Propterea a me nepotia ne charissime: ita inquit. Hospitiorum tuorum aut raro aut nunquam mulierum pedes terat. Quae se feras et virginem choris aut equum ignoras aut equum diligere. Vide ne sub eodem te ero miseras: nec in praeterita castitate confidas: nec Salomonem fortior: nec Salomonem sapientior esse potes. Memeto spiritusque padisi colonum de possessione sua mulier certe serit. Hec Hiero. Ex quo per luxuriam mente hominis infatuatur.

Luxuria famam et honorum hominis maculat atque proximum scandalizat.

Ularo quod luxuria summa Hugonem est totius corporis pecudialis hebetudo. Non reddit hominem sapientissimo legimus. iij. li. Reg. x. c. et in. iij. li. Paral. ix. c. quod per magnificatus fuit super omnes reges terre per divinitatis et gloria et sapientia. Et omnes reges et per omnia. ceteros atque uniuersa terra desiderabat videre faciem Salomonis ut audiret sapientiam quam dederat deus in corde eius et deferebat ei munera/vasa argentea et aurea et vestes et arma et aromata et equos et mulos per singulos annos. Habuitque Salomon draginta milia equorum in stabulis. Et curruum equorum duodeci milia. Et breuitate tempore Salomonis regna erat abundantia argenti in hierusalem quamta et lapidum: nec argenteum erat alcumus per eum in diebus illis. Intellige per comparationem ad antiquos. Ex quo per luxuriam fuerit maiestas: potestia: gloria: ac fama Salomonis. Sed hec oia propter luxuriam ac voluptates mulierum fedauit. Atque oem dignitatem sapientiae sue offuscauit. unde Eccl. xlviij. ca. postquam plura de gloria Salomonis dicta sunt: ita sublignit. Inclusi femora tua mulieribus dedisti maculam in gloriam tua. Hoc dicit: quod scribitur. iij. Reg. iij. c. quod rex salomon adamavit mulieres alienigenas multas: filiasque Pharaonis et moabitidas et amonitidas idumeas et sydonias et cethreas de gentibus suis ita que copularunt est Salomon ardenter amorem: fueruntque ei quae regine septingentes: et decubine trecentae. Et auerterunt mulieres cor eius. Eum itaque esset senex depravatus est cor eius per mulieres ut sequerent deos alienos: nec erat cor eius perfectum cum domino deo suo: sicut cor David prius eius. Hec ibi. Nota ergo Salomon in tanta magnificentia sua et abundantia divinitatum non est auersus a deo. nisi per inordinatum amorem voluptatum: ideo secundus Tho. ad regem egypti in. iij. li. de regimie principiis. c. viij. dicit ergo secundus regis salomonis fuerunt noxie: quod lapsus in luxuriam.

b